

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Afdeling/team: Ontwikkeling
Portefeuillehouder: H. Zwiep

Registratienummer: 1910-2026: 808481

Onderwerp:

Aanvraag bommenregeling Koesteeg Borger

Voorgestelde beslispunten:

1. Goedkeuring te verlenen aan het indienen van een aanvraag op grond van de bommenregeling bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten op de locatie Koesteeg te Borger;

Bevoegdheid raad

Het is de bevoegdheid van uw raad om kaders te stellen en in te stemmen met het indienen van een aanvraag voor een rijksbijdrage via het gemeentefonds, indien hiervoor expliciete instemming van de gemeenteraad is vereist. In het kader van de zogenoemde bommenregeling stelt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties deze instemming als voorwaarde voor het in behandeling nemen van de aanvraag. De bommenregeling is geen Rijkssubsidie, maar een regeling die wordt gefinancierd uit het gemeentefonds. Daarom wordt dit voorstel aan uw raad voorgelegd en stellen wij uw raad voor om goedkeuring te verlenen aan het indienen van de aanvraag voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten op de locatie Koesteeg te Borger.

Inleiding

De gemeente Borger-Odoorn is van plan om op de locatie Koesteeg in Borger een nieuwe woonwijk te ontwikkelen. Ter voorbereiding hierop is in het najaar van 2025 een volledig vlakdekkend archeologisch onderzoek uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek zijn restanten van mortiermunitie uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen. Dit maakte het noodzakelijk het archeologisch onderzoek tijdelijk stil te leggen en aanvullend onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten (OOO) uit te voeren.

Tijdens dit onderzoek is één niet-gesprongen mortiergranaat aangetroffen en geruimd door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD). De hiermee samenhangende kosten komen in aanmerking voor een rijksbijdrage via de zogenoemde bommenregeling, waarvoor instemming van de gemeenteraad is vereist.

Beoogd effect

Het verkrijgen van een bijdrage van het Rijk voor de gemaakte kosten, waardoor de financiële impact op de gemeente wordt beperkt.

Argumenten

1.1 Het voorstel past binnen het geldende rijks- en gemeentelijk beleid

De bommenregeling is bedoeld om gemeenten te compenseren voor noodzakelijke kosten die worden gemaakt voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog. Het indienen van een aanvraag sluit aan bij dit rijksbeleid en bij het gemeentelijk beleid gericht op een veilige en zorgvuldige ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Opsporing en ruiming waren noodzakelijk vanuit veiligheidsoverwegingen

Het archeologisch onderzoek kon na de vondst van mortierfragmenten niet veilig worden voortgezet zonder aanvullend OOO-onderzoek. De uiteindelijke ruiming door de EOD was noodzakelijk om risico's voor uitvoerend personeel en toekomstige bewoners uit te sluiten.

1.3 Voor het verkrijgen van een rijksbijdrage is instemming van uw raad vereist

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verlangt dat de gemeenteraden expliciet goedkeuring verlenen aan het indienen van de aanvraag. Zonder een dergelijk raadsbesluit kan geen aanspraak worden gemaakt op de rijksbijdrage.

Kanttekeningen

1.1 De rijksbijdrage bedraagt maximaal 68% van de gemaakte kosten

Niet alle kosten worden vergoed via de bommenregeling. Het resterende deel (32%) komt voor rekening van de gemeente. Dit risico is echter aanvaardbaar, aangezien het gaat om onvoorziene maar noodzakelijke veiligheidskosten.

1.2 Uitbetaling vindt plaats via het gemeentefonds

De toekenning van de bijdrage loopt via een aanvulling op het gemeentefonds, doorgaans via de meicirculaire. Dit betekent dat de vergoeding niet direct, maar op een later moment beschikbaar komt.

Financiën

De totale kosten die de gemeente heeft gemaakt als gevolg van het OOO-onderzoek en de ruiming van de niet-gesprongen mortiergranaat bedragen €21.060,- exclusief btw. Op grond van de bommenregeling kan maximaal 68% van deze kosten worden vergoed, wat neerkomt op een bedrag van €14.321,- exclusief btw. Het resterende bedrag van €6.739,- exclusief btw komt ten laste van het projectbudget voor de ontwikkeling van de woonwijk Koesteeg. Deze kosten worden meegenomen in de definitieve exploitatieopzet van de Koesteeg.

De totale kosten voor de explosieevenopsporing en -ruiming bestaan uit verschillende onderdelen die op basis van de onderbouwing van de facturen zijn uitgesplitst (bijlage 1 en 2). In onderstaande tabel zijn alle gemaakte kosten samengevoegd en gegroepeerd.

Type werkzaamheden	Bedrag (exclusief btw)
Basiskosten/vooronderzoek	€ 6.766
Detectie	€ 1.934
Veld- en graafwerk	€ 9.810
Opslag en ruiming	€ 2.550
TOTAAL GEMAAKTE KOSTEN	€ 21.060
VERGOEDING (68%)	€ 14.321

Participatie

Dit voorstel heeft geen directe gevolgen voor inwoners of andere externe partijen. Er is daarom geen participatietraject doorlopen.

Inclusie

—

Communicatie

Dit voorstel heeft geen specifieke aspecten met betrekking tot de communicatie.

Uitvoering

Indien uw raad goedkeuring verleent aan ons college wordt de aanvraag ingediend bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij toekenning wordt de bijdrage verwerkt via het gemeentefonds. Wij zullen uw raad hierover informeren via de reguliere financiële rapportages

Bijlagen

1. Kostenoverzicht 1 – RAAP
2. Kostenoverzicht 2 – RAAP
3. Raadsbesluit

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris de burgemeester

E.W. Bennema

mr. J. Seton